

**УХВАЛА
ТРЕТЬОЇ КОЛЕГІЇ СУДДІВ
ДРУГОГО СЕНАТУ
КОНСТИТУЦІЙНОГО СУДУ УКРАЇНИ**

про відмову у відкритті конституційного провадження у справі за конституційною скаргою Данильчука Івана Дмитровича щодо відповідності Конституції України (конституційності) окремого припису абзацу першого частини третьої статті 36 Закону України „Про загальнообов’язкове державне соціальне страхування“

Київ
23 грудня 2025 року
№ 243-3(II)/2025

Справа № 3-225/2025(448/25)

Третя колегія суддів Другого сенату Конституційного Суду України у такому складі:

Городовенко Віктор Валентинович – головуючий,
Первомайський Олег Олексійович,
Різник Сергій Васильович – доповідач,

розглянула на засіданні питання щодо відкриття конституційного провадження у справі за конституційною скаргою Данильчука Івана Дмитровича щодо відповідності Конституції України (конституційності) окремого припису абзацу першого частини третьої статті 36 Закону України „Про загальнообов’язкове державне соціальне страхування“ від 23 вересня 1999 року № 1105–XIV (Відомості Верховної Ради України, 1999 р., № 46–47, ст. 403) зі змінами.

Заслухавши суддю-доповідача Різника С.В. та дослідивши матеріали справи, Третя колегія суддів Другого сенату Конституційного Суду України

у с т а н о в и л а:

1. Данильчук І.Д. звернувся до Конституційного Суду України з клопотанням (вх. № 18/448 від 27 листопада 2025 року) визнати таким, що не

відповідає Конституції України (є неконституційним), окремий припис абзацу першого частини третьої статті 36 Закону України „Про загальнообов’язкове державне соціальне страхування“ від 23 вересня 1999 року № 1105–XIV зі змінами (далі – Закон).

Відповідно до абзацу першого частини третьої статті 36 Закону потерпілі мають право на лікування та реабілітацію у сфері охорони здоров’я в закладах охорони здоров’я, що проводяться відповідно до вимог законів України „Про державні фінансові гарантії медичного обслуговування населення“ та „Про реабілітацію у сфері охорони здоров’я“.

Суб’єкт права на конституційну скаргу вважає неконституційним окремий припис абзацу першого частини третьої статті 36 Закону, а саме «що проводяться відповідно до вимог законів України „Про державні фінансові гарантії медичного обслуговування населення“ та „Про реабілітацію у сфері охорони здоров’я“», і просить перевірити їх на відповідність статті 3, частинам другій, третій статті 22, частинам першій, другій статті 46 Конституції України.

2. Зі змісту конституційної скарги та долучених до неї документів і матеріалів впливає таке.

2.1. Данильчуку І.Д. у 1996 році було встановлено професійне захворювання із 25% втратою працездатності та довічною потребою в медикаментозному лікуванні за індивідуальною програмою реабілітації.

У листопаді 2024 року професійне захворювання загострилось. Після звернення до сімейного лікаря Данильчукові І.Д. призначили медикаментозне лікування та виписали лікарські засоби. Лікарсько-консультативна комісія надала йому відповідний висновок для Пенсійного фонду України. Данильчук І.Д. звернувся до Головного управління Пенсійного фонду України в Тернопільській області щодо забезпечення його на безоплатній основі медикаментами, однак йому відмовили.

2.2. Данильчук І.Д. звернувся з позовом до Гусятинського районного суду Тернопільської області, у якому просив зобов’язати Пенсійний фонд України

відшкодувати шкоду за втрачене здоров'я внаслідок професійного захворювання у спосіб видачі гарантійного листа для оплати ліків згідно з рецептами лікаря.

Суд першої інстанції рішенням від 2 липня 2025 року відмовив у задоволенні позовної заяви, мотивувавши тим, що не було встановлено належних та допустимих доказів на підтвердження обставин, якими обґрунтовуються вимоги щодо завдання відповідачем шкоди здоров'ю внаслідок професійного захворювання.

2.3. Тернопільський апеляційний суд постановою від 20 жовтня 2025 року залишив апеляційну скаргу Данильчука І.Д. без задоволення, рішення Гусятинського районного суду Тернопільської області від 2 липня 2025 року – без змін.

2.4. Верховний Суд у складі колегії суддів Другої судової палати Касаційного цивільного суду ухвалою від 6 листопада 2025 року відмовив у відкритті касаційного провадження за касаційною скаргою Данильчука І.Д., оскільки „оскаржене судове рішення ухвалено у малозначній справі. Тому у відкритті касаційного провадження слід відмовити, оскільки касаційна скарга подана на судове рішення, що не підлягає касаційному оскарженню“.

Отже, остаточним судовим рішенням у справі суб'єкта права на конституційну скаргу, яким спір вирішено по суті, є постанова Тернопільського апеляційного суду від 20 жовтня 2025 року.

3. Розв'язуючи питання щодо відкриття конституційного провадження у справі, Третя колегія суддів Другого сенату Конституційного Суду України виходить із такого.

3.1. Відповідно до Закону України „Про Конституційний Суд України“ конституційна скарга має містити обґрунтування тверджень щодо неконституційності закону України (його окремих приписів) із зазначенням того, яке з гарантованих Конституцією України прав людини, на думку суб'єкта права на конституційну скаргу, зазнало порушення внаслідок застосування закону

(пункт 6 частини другої статті 55); конституційна скарга є прийнятною за умов її відповідності вимогам, визначеним, зокрема, статтею 55 цього закону (абзац перший частини першої статті 77).

3.2. Обґрунтовуючи невідповідність Конституції України окремого припису абзацу першого частини третьої статті 36 Закону, Данильчук І.Д. зазначив, що його професія входила до групи ризику щодо захворювання на вірусний гепатит В. Суб'єкт права на конституційну скаргу вказує, що відповідно до статті 46 Конституції України та статті 34 в первинній редакції Закону, яка, на його переконання, є аналогічною чинній редакції статті 36 Закону, Фонд соціального страхування України гарантував хворим на професійні захворювання безоплатне та своєчасне медикаментозне забезпечення.

На думку суб'єкта права на конституційну скаргу, доповнення статті 36 Закону словосполученням «що проводяться відповідно до вимог законів України „Про державні фінансові гарантії медичного обслуговування населення“ та „Про реабілітацію у сфері охорони здоров'я“» фактично позбавило його та інших осіб із професійними захворюваннями права на безоплатне лікування, оскільки зазначені закони не передбачають відповідного механізму фінансування. Данильчук І.Д. також вказує на внутрішню суперечливість, яку містить стаття 36 Закону, адже, на його думку, абзаци перший і другий частини третьої статті 36 Закону закріплюють право на безоплатне забезпечення лікарськими засобами, проте оспорюване формулювання нівелює зміст цієї гарантії. Однак це не є обґрунтуванням тверджень щодо неконституційності окремого припису абзацу першого частини третьої статті 36 Закону.

У цілому аналіз змісту конституційної скарги свідчить, що автор клопотання пов'язує неконституційність оспорюваного припису Закону з відмовою Пенсійного фонду України та судів системи судоустрою України відшкодувати шкоду, заподіяну внаслідок професійного захворювання, у спосіб видачі гарантійного листа для оплати лікарських засобів за рецептами лікаря.

Отже, наведені у конституційній скарзі доводи фактично зводяться до незгоди суб'єкта права на конституційну скаргу з чинним законодавчим регулюванням механізму здійснення страхових виплат, а також судовими

рішеннями у його справі, що не можна вважати належним обґрунтуванням тверджень щодо неконституційності оспорюваного припису статті 36 Закону.

3.3. Третя колегія суддів Другого сенату Конституційного Суду України також звертає увагу на те, що стаття 36 Закону є бланкетною нормою. Вона не встановлює способу забезпечення лікарськими засобами та не передбачає механізму їх оплати у спосіб видачі гарантійних листів, відсилаючи до законів України „Про державні фінансові гарантії медичного обслуговування населення“ та „Про реабілітацію у сфері охорони здоров'я“.

Отже, застосування окремого припису абзацу першого частини третьої статті 36 Закону безпосередньо не могло призвести до порушення права Данильчука І.Д. на соціальний захист, гарантованого статтею 46 Конституції України.

3.4. З огляду на викладене автор клопотання не дотримав вимог пункту 6 частини другої статті 55 Закону України „Про Конституційний Суд України“, що є підставою для відмови у відкритті конституційного провадження у справі згідно з пунктом 4 статті 62 цього закону – неприйнятність конституційної скарги.

Ураховуючи викладене та керуючись статтями 147, 151¹, 153 Конституції України, на підставі статей 7, 32, 37, 55, 56, 58, 62, 77, 83, 86 Закону України „Про Конституційний Суд України“, відповідно до § 45, § 56 Регламенту Конституційного Суду України Третя колегія суддів Другого сенату Конституційного Суду України

п о с т а н о в и л а :

1. Відмовити у відкритті конституційного провадження у справі за конституційною скаргою Данильчука Івана Дмитровича щодо відповідності Конституції України (конституційності) окремого припису абзацу першого частини третьої статті 36 Закону України „Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування“ від 23 вересня 1999 року № 1105–XIV зі змінами на

підставі пункту 4 статті 62 Закону України „Про Конституційний Суд України“ – неприйнятність конституційної скарги.

2. Ухвала Третьої колегії суддів Другого сенату Конституційного Суду України є остаточною.

**ТРЕТЯ КОЛЕГІЯ СУДДІВ
ДРУГОГО СЕНАТУ
КОНСТИТУЦІЙНОГО СУДУ УКРАЇНИ**